

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1902. február 9.

Vasárnap.

XXI évfolyam 12. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szelle ni részét illető közlemények. Vajna
Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési
pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája kü-
lendők.

Hirdetmények díja:
4 hazáb s petisörért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések s nyiltterek díja előre fizetendő.

A képviselő urak.

Szelid hangon erős ítéletet volt kénytelen Apponyi elnök a képviselőház febr. 4-iki ülésében a magyar nép képviselői-ről kimondani. Ez az ítélet nem kevesebb-ről, mint arról szól, hogy: „A képviselő urak az ország iránt elvállalt kötelességeiket nem teljesítik. A magyar képviselőház talán az összes európai parlamentek közt egyetlen, mely ily kevés időt szentel naponként tanácskozásaira. Sok egyéb jó tulajdonsága mellett meg van az a gyengesége, hogy szeret mentől kevesebb időt fordítani munkájára. Ebből a kevés időből is mindennap majdnem háromnegyed óra esik el, míg a gyűlést meg kezdetjük; az ülés közepe táján a képviselő urak szünetet kívánnak. Ebből azt látom, hogy parlamentünk munkássága olyan haladékos szenved és annyira fogy annak képessége, hogy az ország iránt elvállalt kötelességeinek eleget tegyen, hogy valamely alakban kérni fogom a t. Házat, hogy ezeknek a tarthatatlan állapotoknak véget vessen.”

Mondta pedig e komoly szavakat az elnök azon alkalomból, hogy a nevezett napon a 10 órára kitűzött ülésen még 10 óra 20 perczkor is 448-ból csak 17-en, irva: tízenheten voltak jelen s az ülés megnyitását egy negyed óráig még el kellett halasztania, hogy a megnyitáshoz szükséges 40 képviselő együtt legyen.

Szomorú tünet biz ez s nem egyéb, mint — valljuk még nyíltan — a kötelességtudás hiánya a képviselő urak nagyrésznél. S hozzá nem is mai keletű biz ez; hiszen, — ha csak valami zivataros jelenetre kilátás nem mutatkozott, — mindig így, lassanként, szállingóztak be a Házba a t. honatyák.

Hogyan, hát nemcsak a vidéken a faluházán, a tanácsházban, hanem az országházban is d. vat a lustálkodás, az ország első intelligens testülete ily nagy gyengeségnek adja oly elszomorító példáját, hogy az elnök tarthatatlannak kénytelen minősíteni a képviselő urak eljárását? Mi, itt távol a fővárostól, vidéken, fegyelmet akasztunk a pontatlan tisztviselők nyakába, s ott fenn a parlamentben a törvényalkotók, kik meghozták a fegyelmi eljárás törvényeit, önmaguk nem képesek fegyelmezni magokat, mikor az országnak oly sok fontos dolga vár elintézésre. A tisztviselőket naponta 8 hivatalos órára kötelezi a törvény, az iparos, kereskedő, napszámos 12—16 órát dolgozik naponta, a képviselő uraknak 6400 korona fizetés mellett összevissza legfőlebb félévnyi időig naponta 3 órát is sok munkában töltöni?

Nincs pénzünk még az életfeltételek kielégítésére sem; a kulturszükségletekre is vajmi kevés jut; s legkevesebb a fényűzésre. A képviselőház dolgozó, munkás képviselők nélkül pedig nem-e a legnagyobb fényűzések egyike? Ilyet pedig csak egy gazdag ország engedhet meg magának. De nagy kár, veszteség és teher egy még fejlődésben levő országnak, milyen Magyarország is, a hol csak komoly, czéltudatos munka adhatja meg a polgároknak a kenyeret, a nemzetnek a biztos fejlődés alapját.

Az ország érdekében való tehát az a komoly kívánságunk, hogy a képviselő urak pártkülömbőség nélkül szálljanak magukba, s lépjenek rá a kitartó munkásságra, a szigorú kötelességteljesítés terére. És azt hisszük, hogy ez nem is túlzott, de egészen jogos kívánsága a népnek, a melytől a haza szintén megköveteli, hogy mindenekben teljesítse vele szemben kötelességét.

(?)

Uj képviselő. Szamosújvár város a Molnár Antal halálával megüresedett helyre országgyűlési képviselőjévé: Gróf Karácsenyi Aladárt szabadelpárti jelöltjét választotta meg. Ellenjelöltje Gajzágó járásbíró visszalépett.

Szünet a képviselőházban. A képviselőházi nak a jövő héten három napra terjedő farsangi szünete lesz.

A közegészségügy államosítása. Beavatott helyről jelentik, hogy a költségvetés elintézése után a reformjavaslatok közül legelsőbben a közegészségügy államosításáról szót fogják a képviselőházban benyújtani és legelső alkalommal tárgyalni.

Külföldi magyarok gyüműgyei. A belügy-miniszterium pénzügyi osztályában foglalkoznak a külföldön elhalt magyar állampolgárok hagyatékának biztosítása, árvaiknak magyar gyámhatósági felügyelet alá helyezése, a vagyontalan árvaiknak hazaszállítása és hazai árvaházakban való elhelyezése érdekében. A munkálatokat Kaffka László osztálytanácsos vezeti.

KÉPVISELŐHÁZ.

A képviselőházból. Február 5 én a szónokok egész sora jutott szóhoz a költségvetési általános vitában, mely már végéhez közeledik. Előbb Bakó József függetlenségi, utána Hollak y Imre kormány-párti, Vilcesek Frigyes gróf néppárti, Haydin Imre majd Zboray Miklós s végül Wertán Endre, Torda város ifju, függetlenségi párti képviselője beszéltek. A beszédek közül a Hollak y Imréé s a Wertán Endréé emelkedtek ki, előbbinek személyében a szabadelpárt, a Wertánéban a függetlenségi Kossuth-párt nyertek egy-egy tehetséges, munkás tagot, és jó szónokot. Wertán Endre szűzbeszédét párthívei helylyel-közzel viharos tetszés nyilváníásokkal kísérték s a végén számosan gratuláltak.

Február 6-án az első szónok Rabár Endre volt, ki a ruthén akezióról beszélt. Utána Rátkay László függ., Hódossy Imre kormánypárti, majd ismét Weszelovszky nemzetiségi képviselő beszélt.

Prognózis.

Irta: Szántó Károly.

Társadalmi életünk különböző alakulásaiban megtaláljuk a politikát kisebb-nagyobb mértékben. Néhol helyes irányban; legtöbb helyen pedig az egyoldalúság posványában, melynek kigőzölgése megtölti a tiszta levegőt láthatatlan miázmákkal, hogy kiszámíthatatlan károkat okozzon.

Eme miázmáknak a tudatlanság és nevelatlenség leghatalmasabb melegágya volt mindég. S mindaddig, míg a tudatlanságot észlelyesség, a sötétséget világosság fel nem váltja, az emberi társadalomban létező nemzetiségi gyűlöletek megszűnni soha nem fognak.

Vizsgáljuk meg jól a faji gyűlölközés akna munkájának igazi okát s a végtelenségig mehetünk annak ezerféle fajain, de végeredményében még is csak oda jutunk, hogy a népnevelés elhanyagolt állapotában leledzik a valódi baj csirája.

Az, a ki a történetem lapjait figyelemmel olvasta, annak lehetetlen be nem látnia, hogy a gyászos emlékeztető 48—49-iki katasztrófa fejleményeinek is, legnagyobb részben a nevelatlenség és tudatlanság voltak hatalmas eszközei.

Semmi sem könnyebb, mint a tudatlan népet félrevezetni. A ki ilyen munkára vállalkozik, az hamar népszerűsége talál, s ha munkája nem is sikerül mindég, a neveletlen nép részvételére, rajongó szeretetére, sőt áldozatkészségére is feltétlenül számíthat.

Ha társadalmunk minden osztályának vezetői a nép valódi érdekét s nem személyük feltűnését s a saját előnyükhöz vezető utakat keresnek; mindazon nemzetségi gyűlölközések, melyek ma olyan alakban jelentkeznek, hogy nem csak a társadalmi rendet és egyetértést, hanem állami életünk mindenki által egyforma joggal élvezhető rendszerét is felforgatni ohajtják, nem léteznek.

A multak eseményein a nép pseudomessiasai nem okultak s az ország törvényének tiszteletben tartása, egyenlőség, testvériség és hazaszeretet magasztos elveinek hirdetése helyett: a tudatlan nép közé az egyenlenség és gyűlöletes ellenszenv tüzes üszkét dobálják, melynek szikrái mellett sütkőresznek azok is, kik a fajgyűlölet élesztésének ádáz mesterségében lelik legnagyobb időtöltésüket, sőt még arra is elég merészek, hogy a vallásosság köpenye alatt az Isten házába vigyék a gyűlöletesség magvát, hogy ott azokat bűnös kezükkel elhintve, megszenteltségtelenítsék azt a helyet, hol csak Istent félni és imádni szabad.

A nemzetiségeknél létező faji gyűlölség alapos kiirtására csak egy eszköz van: s ez a népnevelés.

Bármennyire is iparkodunk a békés egyetértés elveivel istápolni közös hazánk népeinek javát, a különböző társadalomban nagy többséggel bíró tudatlan népnél ezt elérni nem fogjuk, mert a mit ma építünk, azt holnap lerontják a nép tudatlanságán élő pseudomessiasok, kiknek főzöljük a népet-sötétségben tartani, hogy ferde tanaik annál biztosabb talajra érjenek. Ez üzemszerű foglalkozások, melyet manapság — helytelenül „chauvinizmus“-nak neveznek.

A magyar államnak egész erejét arra kellene felhasználnia, hogy némely felekezetek és a társadalom különböző töredékei által fentartott iskolákat eltörölje, mert: fanatikus papok és 3—4 elemi osztályt végzett (nemzeti-ségi) tanítókkal a magyar állam eszmét megérlelni soha nem fogjuk.

A nemzetiségi iskolák tanítói telvél szellemi és anyagi szegénységgel, kik csak arra valók, hogy a zsege ifjuság lelkét, vallási fanatizmussal és a magyarság elleni gyűlölettel töltsék be.

Keveset tanítanak, de annál többet izgatnak. A nép gyermeke, ki legmagasabb műveltségét ezen iskolákban nyeri, egész életén át keblében hordja ama tanokat, melyeket hivatatlan emberek profán munkája beléjük esepetgetett. Az ilyen generációból telnek ki aztán az állami rendbontó elemek.

Mindaddig, míg a társadalom különféle nemzetiségei és felekezetei* egy iskola padján nem lesznek, prognosztizunk az, hogy a magyar alkotmány a profanizálásnak mindig ki lesz téve.

Vegyünk példát Franciaországtól és szabadítsuk fel népiskoláinkat a szabadelvű haladást ellenzők karmai közül, mert csak így leszünk képesek alkotmányunkat a „Chauvinismus“-tól megóvni!

A hétről.

„Saját kárán tanul az okos“ régi, de igaz közmondás. Kína is, okulva a múlt évben tapasztaltakon, úgy látszik hajlandó tért engedni a nyugati civilizációnak s igyekszik exotikus hajlamaival s természetével szakítani, hogy ekként elkerülje azt a közigazgatási bíróság tagja, hirtelen elhalt. Három évtized óta jelentékeny szerepet töltött be nagy tudásával, kitartó szorgalmával s fontos tettekre való készségével. Nagy s jelentékeny szerepe volt a közigazgatási reformok előkészítésében; ő készítette a közigazgatási bíróságról szóló javaslatot is. Polytonos munka s tettekből állott élete. Halála mindenhol mély részvétet keltett. Udvarhelymegye, melynek több éven át volt képviselője, holttestét Budapestről Kádiesfalvára, szülőhelyére, szállíttatta, hol nagyszámú résztvevők között helyezték örök nyugalomra.

A napokban ünnepelte Zichy Mihály születésének 75. évfordulóját s ez alkalommal a „Nemzeti Szalon“ összegyűjtött műveiből díszes kiállítást rendezett. Az ünnepélyes megnyitáson közléstünk számos kimagasló alakja, a művész s író gárda több tagja s előkelő nagy közönség volt jelen. Nem lesz érdektelen ez alkalommal egyet-mást az idegenben élő, hazánk nagy művész fiáról elmondani. Zichy Mihály a somogyimagyei Zala nevű községben 1827-ben született. Őt se a művészi, hanem

A napokban ünnepelte Zichy Mihály születésének 75. évfordulóját s ez alkalommal a „Nemzeti Szalon“ összegyűjtött műveiből díszes kiállítást rendezett. Az ünnepélyes megnyitáson közléstünk számos kimagasló alakja, a művész s író gárda több tagja s előkelő nagy közönség volt jelen. Nem lesz érdektelen ez alkalommal egyet-mást az idegenben élő, hazánk nagy művész fiáról elmondani. Zichy Mihály a somogyimagyei Zala nevű községben 1827-ben született. Őt se a művészi, hanem

* (Ezt nem értem a magyar állam szempontjából megbízható felekezetre.)

a jogi pályára szánták s már javában foglalkozott a jogi tudományokkal, midőn annak ébredt tudatára, hogy nem ez az út az, a melyen neki haladnia kell. Rajzolni kezdett s egyik mű a másik után született meg. Alig volt 19 éves s már is oly hírnévre tett szert, hogy Helena orosz nagyhercegnő meghívta Oroszországba. Ez 1847-ben történt. Ez időtől kezdve a 70-es évek elejéig tartózkodott, folytonos munkában töltve idejét, Oroszországban. Innen Párisba ment. Az 1879. évi párisi nagy világkiállításra megfestette „A pusztítás diadala“ ez. nagy vásznát, melyet a pápai uralom ellen való tüntetésnek vettek s megtagadták a kiállítását. Ez szörnyen bántotta a nagy művészt, miért is elhagyja Páris t s áthajózott Angliába, hol Edvárd walesi hercegnek kedvelt festője lett. Később visszatért hazájába s több évig tartózkodott részint Budapesten, részint Zalaiban, az ősi fészkekben. 1882-ben, nem nyervén meg az országos képtár vezetését; e mellőzés őt nagyon bántotta, végül elhagyta hazánkat s visszatért Oroszországba, hol mint az orosz császár udvari festője, maig is tartózkodik.

Ez röviden életrajzunk vázlata.

Zichy művészeinknek legnagyobbika, Gaüthier Theofil az első műbírálók egyike „monstre de genie“-nek nevezi őt s móltán, hisz van-e nálánál valaki nagyobb a rajztudásban? Bizonyára nincs. Amennyel nem azt mondom, mintha festeni nem tudna. Tud, de ebben nem olyan nagy művész, mint a rajzolásban. Oly könnyedséggel veti papírra az egyes alakokat, mintha csak játszanék velök. Gyönyörű, káprázatóan gazdag költői fantázia árad a művészek valamennyi illusztrációjáról. Nincs az az érzés, mely ne hatotta volna meg a művészt s melyet ne igyekezett volna külsőleg is reprezentálni. Előzetben sok megpróbáltatáson ment keresztül. Sokak részéről méltatlan bánásmódban részesült. Sok, nagyon sok csapás érte. Utoljára fűt vesztő el, mely csapás szörnyen sújtotta a nagy művészt. S ő mégis folyton munkál, dolgozik. Művei, melyekkel halhatatlan érdemeket s a magyar névnek örök dicsőséget szerzett, mondhatom széles a világon el vannak terjedve, oly annyira, hogy azokat mind megismerni talán soha sem sikerül senkinek; összegyűjtésük is mondhatni teljes lehetetlen.

Mindazáltal kísértük meg műveinek java részét megszerezni, mert ez szent kötelességünk.

Boldogok, de büszkék is vagyunk, hogy az isteni Gondviselés olyan lángószót adott mi nekünk, mint a melyen Zichy Mihály.

„Művész hazája széles e világ“ ki igazolta ezt valaha jobban, mint maga Zichy.

E. Szacsavay József.

IRODALOM.

Köztudomású dolog, hogy valahányszor új lap keletkezik, kezdetben mindig szépet és jót nyújt, de aztán lassankint ellapul, számról számrá kevesebbet ad, szóval észrevehetően meggyűlölettel. — Ennek az ellenkezőjét tapasztalhatjuk az oly gyorsan népszerűvé lett „Kis Élelzap“-nál. Eddig hat száma jelent meg, de minden újabb száma, úgy tartalomra, mint kiállításra nézve szebb és jobb az előzőnél. Legújabb 6-ik száma egyszerűen meglepő. Ennél a számnál használták fel először a sokszínű nyomást, s most már a 35 oldalra terjedő vastag füzetet gyönyörű sokszínű boríték burkolja, melynek minden oldal pompás kivitelű színes képet tár a szemlélő elé. Dacára annak, hogy Ausztria megtagadta a „Kis Élelzap“-tól a postaszállítási kedvezményt, a „Kis Élelzap“ ma a legelérhetőbb magyar élelzap, amit csak azáltal tudott így rendkívül rövid idő alatt elérni, hogy pompás kiállítás és kitűnő tartalom dolgában a „Kis Élelzap“-pól más lap a küzdelmet fel nem veheti — Minden egyes száma a „Kis Élelzap“-nak 36 oldalra terjed és az ára csak 20 fillér, s így mindenki által könnyen hozzáférhető. Kapható minden dohánytözsdében és könyvkereskedésben. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 40 fillér, egész évre 8 korona. Előfizetni a hó barmely napjától lehet, az előfizetés mindig a következő hónap elsőjéig számíthat. Az előfizetési pénzek a „Kis Élelzap“ kiadóhivatalának ezimére, Budapest. V., Nagy-korona utca 34. szám alá küldendők.

Adományok a Kézdivásárhely-kantai főgymnasiumra.

Ifj. Jakab István 100 K., Ifj. Bándy István és Wertán Testvérek 80—80 K., Ifj. Dávid István és Dobál Lajos 60—60 K., Benkő István szeszgyáros, Dávid Gyula, Fejér Antal, Fejér Károly kereskedő, Jancsó Mózes szeszgyáros, ifj. Kovács János gabonakereskedő, Kovács Ferencz gyógyszerész és neje, Dr. Sinkovits Aurél, Szabó Gyula adótárnok, ifj. Tóth István, id. Török Sándor szeszgyáros, Weinreiter György, Wertán István 40—40 K., Dávid János kereskedő 30 K., Jancsó Géza gyógyszerész és Turóczy István 20—20 K., Ambrus Albert, Hamar Zoltán, Nagy S. Pál és Vargha Vilmos 10—10 K. Összesen 1010 K.

Fogadják a kegyes adakozók a Főtanhatóság nevében köszönetemet.

Kézdi-Vásárhely, 1902. február hó 7-én.

Hassák Vidor,
főgymn. igazgató.

TÁRCZA.

A vizaknai muzeum.

Írta: Dr. Szócs Géza.

A ki e két szót „vizaknai muzeum“ elolvassa, bizonyára csodálkozni fog. Hogyan? Oly bővében vagyunk a muzeumnak, hogy Vizaknának, a kis rendezett tanácsú városnak is jutott belőlük, fő szomszédságában a híres nagyszebeni Bruckenthal-féle szász nemzeti muzeumnak?

Hát bizony jutott, de nem a város, vagy egyesek áldozatkészségéből, hanem teremtet magának egy kis muzeumot Szentkatolnai Bakk Endre főesperes, római kath. plébános, ki huszonnyolc éves, vizaknai lelképásztorsága alatt családi vagyonának legnagyobb részét kulturális czélakra költe, a plébánia-épületből érdekes régiséggyűjteményt csinált, melyet a nagyméltósú Pulszky Ferencz, Szabó Károly, Jakab Elek, s az élők közül Kőváry, Szádeczky, Moldován, Láncezy, Marczali, jeles tudósaink kiváló figyelmükre méltattak és többször meglátogattak.

A könyvtár pár ezer kötetre megy, köztük Pető Gergely, Szalárdi, Cserei, Apor régi kiadásokban, szentírás lapok a könyvnyomtatás legrégibb korából, itt Bethlen Miklós önéletrajza, ott Rákóczy emlékiratai; egy régi, amsterdami gyémánt-kiadású Horatius, majd Osokonai legelső kiadása; megvan ott a Párizs-Pápai azótár és a legújabb francia Lexicon; híres emberek kézírásai, Mária-Therézia híres kegyenezének, gróf adik generálisnak sajátkezüleg teleirt jegyzőkönyv,

veeskéje; gyászjelentések selyemre írva és festve, kőposzt hírlapok és tudományok folyóiratok, a melynek mind át-meg átdolgozott derék tulajdonosuk.

A pénz- és éremgyűjtemény messze földön ritkítja párját. Rendkívül sok a római pénz és érem, melyeket mind Vizakna határára találtak. A régi magyar királyok és fejedelmek korából is ritka példányokkal rendelkezik a vizaknai plébános. Különböző nemcsak egyedül gyűjti a régi pénzeket; Vizaknának összes gyermekei segítenek neki munkájában. Ha valahol régi pénz találnak, vizik a főtisztelőndő bácsiboz, a ki fényes tiz- és huszfilléreseket ad cserébe a régi kopott, pénzdarabokért.

A többi muzeumi tárgyat két csoportja oszthatjuk fel: régiség- és ritkaság gyűjteményre.

A ritkaság-gyűjteményben találunk teljes szabakőmives — nagymesteri öltözetet régi-régi esikéket, női kézi munkákat, gyűrűket a török korból, apró eszebe-becséket őseink idejéből, ásványokat, homokot a Szaharából, fadarabokat a Libanon-czédruisából, Mária Terézia elefántesont legyezőjét, mely a gróf Hadik család révén jutott a gyűjtőhöz; de a legértékesebb tárgy a falon borámozott dísz-öklel, a melyről leolvassuk, hogy az 1848—49-es honvéd aggharcos egyesület Bakk Endrét tiszteletbeli tagjává, azaz tiszteletbeli negyvennyolcas honvédé választotta. Nagy kitüntetés!

A valódi régiség-gyűjtemény legérdekesebb tárgyai a római korból valók. Urnak és bennük a hamvak; kardok, cserépedények, mécsesek, házi esz:özk, melyek mind azokról beszélnek, hogy a régi „Salisfodium“ virágzó római telep lehetett; érdemes volna

nagyobb ásatásokat rendezni, de hát ki gondolna erre a mai pénzsűk világban, a mikor fontosabb politikai és társadalmi kérdések foglalkoztatják közönségünket!

Van Bakk Endre gyűjteményében a római urnák közül egy olyan is, mely vagy dák vagy kelta eredetű. A megégetett hamvak közt egy darab ép fejcsont volt az urna közepén. Virehov és Mommsen híres tudósok, a kik e leletet látták, úgy magyarázták, hogy olyan nép szültöttének földi maradványait tartalmazza az urna, a melynél szokás volt a halott-férjnek fejcsontjából egy darabot kivágni, s azt az özvegy holtanapjáig ereklyeként viselte s mikor meghalt, urnájába tették férje fejcsontját.

De ezenkívül még van még valamiféle érdekes gyűjtése a tudós főesperesnek. Egy csomó papírlap, rajta nevek és dátumok. Az egyik lapon azoknak a honvédeknek nevei vannak följegyezve, a kik a harcokban elestek az imádott hazáért; kik, minő rangok és mikor? A másikon a kufsteini, joststadti stb. foglyok névjegyzéke, gondos és fáradságos kutatás, sok levelezés és böngészés eredménye.

Noblesse oblige: ezt a jelszót kevés ember értette meg jobban, mint a vizaknai régiségbuvár, kinek őseitől öröklött igaz hazafisága a tudomány szeretetében és tiszteletében megértette a modern korszellemet s ki mint pap, tudós és hazafi három évtizeden át fejtett ki odaadó munkásságot a haza és közjó érdekében, mit Ő Felsége is elismert, midőn a Ferencz-József-renddel tüntette ki már évekkel ezelőtt.

(A „Magyar Polgár“-ból)

NAPI HIREK.

— **A király itthon.** Ő Felsége február 5-én hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezett. Február 10-én hétfőn és azután minden esütőtökön legfelsőbb kihallgatást fog adni, melyre előjegyzések naponként d. e. 9—2 óráig eszközölhetők a királyi kabinettirodában (budai kir. várak.)

A honvédség köréből. Klobuzsár Győző tábornok, az erdélyi honvédkerület parancsnoka, f. hó 6-án Kézdivásárhelyre érkezett az itteni honvéd zászlóalj megvizsgálása végett. A szemlést megejtve, legteljesebb megelégedésre nyilváníttva után folyó hó 8-án Csíkszeredára utazott.

— **Vizsgálóbírói kirendelés.** A m. kir. igazságügyi miniszter a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül Dr. Haan Béla kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

— **Esküvő.** Kézdivásárhelyi Turóczi Ferenc, m. kir. honvéd százados Csíkszeredában f. hó 4-én tartotta esküvőjét néhai György Jakab Márton nyomdász özvegye sz. Dávid Julecsa Csíkszeredai birtokosnővel. Mint tanúk, Dr. Fejér Antal és képviselő és Géczi Béla kir. törvényszéki bíró szerepeltek. Szerenese kísérelte az új pár frigyét.

— **A Székely Nemzeti Múzeum** igazgató választmánya ifj. Gödri Ferenc polgármester elnöksége alatt február 4-én tartotta az évben első ülését. A múlt évi számadások jóváhagyása s az 1902-ik évi költségvetés megerősítése s egyéb folyó ügyek közül kiemelkedett a Dr. László Ferenc múzeumőr nagy szakértelemmel, rendkívül sok gondolat szerkesztett jelentése a múzeum múlt évi állapotáról. Ez a szép és sok érdekes dolgot tartalmazó jelentés a nemskára megjelenő „Muzeumi Értesítő”-ben meg fog jelenni. Ugyancsak az Értesítőben fog napvilágot látni Balázs Mártonnak, a kézdivásárhelyi polg. leányiskola igazgatójának egy tudományos becsű értekezése az etnográfia köréből. „A három székvármegyei husvét-i tojások és husvét-i népszokások” ezímen, mellékelve hozzá 3—4 színes táblán az érdekes tojásgyűjtemény kiválóbb darabjainak rajzai is. Az Értesítőben benne lesz a Múzeum története is az utóbbi 10—11 évről.

— **A hushagyó keddi bál.** Mint már jeleztük, a kézdivásárhelyi kereskedő ifjak társulata, hushagyó kedden fogja megtartani zártkörű házas táncestélyét, melyre a esinos és izlőses meghívók már expedívala vannak. A kedélyesnek ígérkező mulatság iránt városunkban általános az érdeklődés s hiszszük is hogy intelligens közönségünk, méltányolva a nemes ifjuságnak minden jó ügy s közelebből a rom. kath. és az ev. ref. egyházközségek báljainak rendezése körül kifejtett lelkes tevékenységét, nagyszámú részvételével fogja támogatni az ifjuság estélyét is, mely a farsang utolsó mulatsága lesz.

— **Halálozások.** Vén Pannika, Vén Károly, feltorjavalóli közs. tanító és neje Zajzon Ilona 8 éves kedves kis leánya, Zajzon Farkas, sepsi-szentgyörgyi polgári leányisk. igazgató unokája, f. hó 5-én a nagyszülői házában Sepsi-Szentgyörgyön, hosszú szenvedés után elhunyt. A korán égbé szállt, ártatlan kis angyal földi részeit f. hó 6-án adták vissza az édes anyaföldnek Sepsi-Szentgyörgyön nagy részvét mellett. — Solnai László, egy szorgalmas ifjú kereskedő tanonc Kézdivásárhelyen, 16 éves korában hólyagos himlő következtében f. hó 5-én váratlanul elhunyt. Bóka poraival.

Községi tisztújítás. Kézdi-Szentléleken a községi tisztújítás f. hó 4-én példás rend- és esendben ejtetett meg. Főbíróvá: Marthi István, másodbíróvá: Páll Imre. pénztárnoknak Bartha J. Béla és közgyámnak Orbay Miklós lettek egyhangulag megválasztva. A négy esküdti állás Barabás Ferenc, Keresztés Dénes, Demeter Dénes és Mészáros Aladár lett betöltve.

— **Agyonlőtt bolgár miniszter.** Szófiából sürgönzik, hogy Kanesev bolgár közoktatási minisztert tegnap délután hivatalában Karángyulov volt gimnáziumi tanító agyonlőtte. Revolverrel kétszer rálőtt a miniszterre, ki azonnal meghalt. A tanító azután öngyilkos lett.

— **A postamesterek sorsjátéka.** Minden nap látjuk azt a megfosztó munkát, melyet a posta ezen legfontosabb közlekedési eszköz munkásai végeznek. Mindenki igénybe veszi az ők szolgálatát s így, midőn ők fordulnak hozzánk, hogy támogassuk

őket ne vonjuk meg csekély hozzájárulással érdekeik előmozdítását. Vegyünk sorsjegyeikből, mert hisz darabja csak egy korona, fönyeremény pedig 1000 korona érték, mely gyönyörű ékszer a budapesti Sopronyi féle nagytőzsde Kereposi ut. 1. s. kirakátaban látható, hol naponta ezer s ezer néző szemek akad meg a fénylő gyémántokon. Sorsjegyek mindeütt kaphatók, valamint a budapesti sorsjegyekévlősnél VIII. József-körut 38. szám.

Mulatságok.

Elszámolás.

A r. k. egyház javára rendezett mulatságról.

Folyó év január hó 18-án a helybeli rom. kath. hitközség pénztára javára, illetőleg egy szentségutató beszerzésének költségeire rendezett szecessziós álarézostál összes bevétele: 1233 K. 94 f. és pedig 1. felülfizetésekből 636 K. 20 f. 2. jegyekből 435 K. 3. Tombola tárgyak megváltásából 12 K., 4. Tombolából és jelmezekből 150 K. 74 f.

Kiadás pedig. 1. Hatósági engedély kérelmezési díja 3 K., 2. Zene 80 K., 3. Nyomatványok 64 K., 4. Teremdíj 30 K., 5. Világítás, póstadíj, bál jeltvények és apróságok 30 K. 17 f., 6. Jelmezek 61 K. 11 f., 7. Szolga 10 K., 8. Tombola jegyek 15 K. 96 f. összesen 294 K. 24 f., marad tehát tiszta jövedelem 939 K. 70 f., azaz Kilenecsszázharminczkilenecz korona 70 fill.

Felülfizetnie kegyesek voltak: Fejér Károly kir. Járásbíró, Benke Gyula orsz. gyűl. képviselő 30—30 K., Dobál Lajosné, Dr. Dávid Jánosné 26—26 K., Intze Istvánné 25 K., Wertán Venczel 12 K., Dr. Vargha Béla, Weiss Berthold orsz. gyűl. képviselő, Moderu és Breitner, Magyar. textilipar Rózsahegy, 10—10 K., Fejér Antal 7 K., kézdivásárhelyi takarékpénztár, Mande és Fried Budapest, Mégay E. Lajos Brassó, Ifj. Stern Bernát Budapest, Dr. Královánszky László ügyv. Budapest, Dr. Neuman Armin orsz. gy. képvis. Budapest, Dávid Antal 5—5 K., öz. Fejér Jánosné, Molnár Józsiás orsz. gy. képviselő, Vajna Károly, Tarcza Mihály és neje, Csütörtökhelyi minorita társház, Belesék Kornél házifőnök Csütörtökhely, Koch Sándor, Mártoni Lukács 4—4 K., Szabó Jenő, Asboth Victor, Fejér Károly (keresk.) 3—3 K., Krausz Lajos Budapest, N. N. utazó Bécs, idősb. Tóth István, Tóth Lajos, Ifj. Nagy Ferencné, Jancsó Mózes szeszgy., öz. Császár Lukácsné, Császár Fepi, Molnár Ferenc, Benkő István, Stern József, Hassák Vidor, Révész Cyrill, Tamási Imre, Kovács Bernardin, Zöld Ferenc, Piplinger Vince, Veres Gyuláné, Ferencz Gyula, Zselinszky István, Kakucsai Ádám, Lengyel Borbála, Török Sándor szeszgy., Vajna Béla, Dr. Sinkovits Aurél, Szőcs Ferenc, öz. Jancsó Dénesné, Nuridsán Kálmán, Tompa Zoltán, Balázs Károlyné, Petul Kristóf, Dr. Herepei Iván, K. Császár József, Molnár Győző, Sztotyori József, Deutsch Lipót, Neurath Ignác, Kósa Mariska, Roth József Brassó, Dr. Dávid János, Zajzon Sándor, Thier Richard, Segédlelkész Csütörtökhely, Györffy Sándor 2—2 K., öz. Sinkovits Ignácné 1 K. 40 f., Czibalmos András 1 K. 20 f., Kovács Sámuelné, Nagy Ferencz, szeszgy. Győrbiro Gábor, Wertán Gizella, Pál Lajos, Mágori Sándor, öz. Szabó Albertné, Gyárfás Károlyné, öz. Nagy Lajosné, Jancsó Gyula, Csutak László, Pánczél Károly, Császár Pál, Kovács Sándor, Mazingher Sándor, Szőcs Mihály (vendéglős), öz. Jancsó Dánielné, Tóth G. István, Pánczél Noé, Nagy József (bádogos), Földi Gyula, Sarolta néne, Bartos Ignác, Tuzson György, Herman Irén, Dénes Béla, Tuzson Pál, Kovács Ödön, Csekme Lajos, id. Kovács János, Práda Antal, Zsigmond György, Szőcs László, Székely Ferencné, Baka Gyula, N. N., Szőcs János nyug. lelkész, Krepiczky Balázs, Intze János, Tordai Dénes, István Irma, Jancsó István aljegy, Mágori József mész., Jancsó Károly (vendégl.) öz. Sávári Jánosné, öz. Nagy Ézékiásné, öz. Szőcs Józsefné, Szabó Samu Dénes fia, Török János, Szász Dániel, Bene Albert, Kovács László Imre fia, Sztotyori Dávid, Nagy István, Majecsek József, Szőcs Bálintné, Jancsó Mózes, Schenk János, Molnár Gyula, Pétsics Béláné, Dr. Szentpótery Bálint, ifj. Kupán József, Bálint

Kálmánné, Jancsó Ferencz szücs, Alberti Albert, Kovács József cipész, Turóczi István könyve., Veres Sándor, Kónya Albert, öz. Szőcs Jánosné, Kölesi Béla, öz. Jancsó Józsefné, Tóth Antal, Turóczi László, Nagy S. Pál, Belezman Mihály, Dr. Balogh Vendel, Bordás László, Karlausa Fülöp, Kovács János szijgy., Balázs Márton, M. Székely János, Nagy Károly, Kiss Lajos, Kovács Kálmán, Dr. Gyöngyösy István, Jancsó Géza, Baló Ödön, Nagy Dénes, Derzsi József, Mike Sándor, Dr. Szentiványi Árpád, Czetz Mártonné, Nagy Gyula, Jancsó Géza gyógyszer., ifj. Török Sámuelné, Dr. Lukács Vilmos, Gottsman Jánosné, Vadon Bertalan, Lukács József, Pap Istvánné, Fülöp Géza, Nagy Ferencz L. fia, Baló László, Homonay Károly, ifj. Kovácsy Bálint, Sóra Imre, Benkő Lajos, ifj. Jancsó Mózes könyvnyomd., Ráduly Ferencz, Jakabos Ágoston, Fodor József, Jánovits Sándor, Balogh János, Csizsár Imre, Benkő Béla, Kovács János, Konez Károly, öz. Fekete Andrásné, Várhelyi György, Nagymihály Sándor, Hoffmann Lukácsné, öz. Fülöp Sámuelné, ifj. Kovács Imre, Pál Mihály, Russ Pál, Kapusi Károly, Lakatos János, Bence József, Binder Lajos, Bertalan András Oroszl., Hölzel Gyula, Winteritz Ödön, Vargha Vilmos, Bene Eneréne, Madási Gyula, Kaitár János, Balázs Géza, Krisztián György, 1—1 koronát. (Folytatjuk.)

VIDÉK.

Műkedvelői előadás és bál Albisban.

Az albisi „Ifjusági kör” Albisban f. évi február hava 1-én az állami iskolában Bathó János igazgató vezetésével táncszívalommal egybekötött műkedvelői előadást rendezett az áll. iskolai és ifjusági-kör könyvtár alapja javára.

Előadta: Géczynek az „Ördög mátkája” című 3. felvonásos népszínművét. Az ifjuságból alakult műkedvelők mindenike derekasan megfelelt a rájuk nézve kissé nehéz feladatnak, még pedig annyira hogy azok részéről is, kik e darabot tanult színészekből látták előadva, teljes dicsőretet nyertek.

Igen jól oldották meg szerepüket: Kupán Albert, Elekes Zsigmond, Elekes Jenő, Sylveszter László, Bathó Ida, Bathó Irén, Elekes Ilona, Elekes Vilma s Elekes Juliska.

A kisebb szerepekben Bod Mihály, Barabás Jenő, Barabás Gerő, Barabás Mózes és Elekes Albert szintén dicsőretet érdemelnek.

Az előadásból bejött 146 K. 80 f. Kiadás 81 K. 80 f. Tiszta jövedelem 65 K., Felülfizettek: Molnár Józsiás orsz. gy. képviselő 5 koronát, Vajna Zsigmond 4 koronát öz. Bakcsi Lajosné 2 kor. Homa Károly körjegyző 1 kor. Gál Károly 1 kor., Nagy Gyula, Kónya Albert 60—60 fill. Vén Ferencz, Bod Antal, Vajna József és Pánczél Jánosné 20—20 fillér.

A nevezett urak és urnők a közügy érdekében tett eme szives áldozatkészségükért, valamint azok kik közreműködésükkel s úgy a nagy közönség, kik megjelenésükkel kívánták a közművelődés oltárára áldozatukat meghozni, fogadják e helyen is a rendező bizottság hálás köszönetét.

A rendező bizottság nevében:

Bathó János,
igazgató-tanító.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Felkérom sziveskedjék becses lapjában az alábbi soraimnak helyet adni:

Becses lapjának folyó hó 6-án kelt számában az itteni posta- és távira hivatalról közöltek a valószínűleg nem felelvén meg, mindaddig, míg az álnév alá rejtőzött Keszérő Mátyás a valódi nevét meg nem nevezi: bővebb polemikába nem bocsátkozom.

Kézdi-Vásárhelyen, 1902. február hó 7-én.

Ifj. **Kovácsy Bálint,**
m. kir. postafőnök.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó-laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

HIRDETÉSEK.

A kézdivásárhelyi Takarékpénztár az intézet tulajdonát képező piaczori emeletesház földszinti részén levő Jánovies Sándor által birt üzemhelyiséget 1902. év Szentgyörgynapjától egy, esetleg

több évre bérbe adja.

Az árverés 1902 év február hó 16-án délután 2 órakor az intézet helyiségében fog megtartatni.

Az árverési feltételek az intézet helyiségében megtekinthetők. (20. 1—0.)

Kiadó lakás.

A „kézdivásárhelyi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság” tulajdonát képező ház földszinti része, 5 szoba, konyha, kamara, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt, **f. év április hó 24-étől** kezdve

több évre kiadó.

A feltételek megtudhatók

(16. 4—0.)

az igazgatóságnál.

!Első kézdivásárhelyi!

okl. építési vállalkozó.

Elvállal tervezések, költségvetések szakzerű készítését mindenemü **stylban** a legizlésebb kivitelben, minden építettő tulajdonos saját izlésére: üzleti lakóházak, gazdasági épületek, kerti lakás k, kut, hid, gát, ut, áteresztők, javítási, átalakítási munkálatokat, nedves lakások és pinczék szárazzá tételét, teljesen szagtalan ürszékek berendezését, beton burkolatokat, a legjobb és legolcsóbb kivitelben helyben és vidéken; jelen ideig itt helyben egy pár év óta a piacon emelkedett új házak saját műveim, mindezek tanusítják jó és olcsó munkáimat, s több vidéki munkát végeztem a legjobb sikerekkel, mely kről dicsőró okmányokkal szolgálók; eddigi munkaadóimnak ezen hálás köszönettel vagyok és ezutánra is kérem szíve: pártfogását a nagyérdemű építető közönségnek.

Továbbá ajánlom legkitünőbb építési anyagjaimat, pl. stucatur nádfont, elszigetelő aszfaltlemez, tűzmentes tetőfedő lemez, a legnagyobb köterejű román és portland cement, oltott s oltatlan mész, fűrészen vágott tetőlécz, nedves falak szárazzá tételére vízmentes aszfalt, brassói Schmidt-féle lagozott cserép nem drágább a közönséges cserépnél s mégis sokkal biztosabb még a szél sem fu keresztül rajta, a legelegánsabb külföldi cserép és porcelán kályhák stb. stb. építési anyagok bármely időben megtekinthetők s jutányos árak mellett kaphatók.

Levelezésekre díjtalanul válasz adatik, szíves pártfogást kérve a nagyérdemű közönségtől úgy építésekre, mint anyagok beszerzésére vagyok,

kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor,

(166. 13—0.)

okl. ép. vállalkozó. (Szénpiaez.)

Felhívás.

A Hatolyka-szentkatolnai plebánia hivatal ezennel közöbirre teszi, hogy Hatolykán a közeli tavaszi időben a Vallas-alap rovásán fölépitendő szerény papilak, istálló és kecsiszin építkezésére vonatkozólag 3539 K. költségvetési összeg keretén belül alkalmas és megbízható vállalkozóval nyílt árlejtés utján vállalati szerződést óhajt a hatolykai fiók egyházköztség nevében megkötni.

A szakértő pályázók, illetve vállalkozók szíveskedjenek folyó 1902-ik évi február 23-áig írásbeli nyilatkozatukat ezen plebánia hivatalnál okvetlenül bemutatni, s ugyanesak Hatolykán f. é. február 26-án d. e. 9 órakor az iskola helyiségben megtartandó árlejtésen megjelenni.

A terv-rajz és költségvetés Szentkatolnán betekinthető! Szentkatolna, 1902. február 6-án.

21. 1—2.

Ráduly Lajos.

Értesítő.

A kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság.

XVII-ik évi közgyűlése

1902. évi Március 2-án délután 2 órakor az intézet helyiségében lesz megtartva, melyre minden részvényes tag tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat.

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása (55. §.)
 2. Igazgatósági jelentés.
 3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
 4. A mérleg számla megállapítása és a nyereség feletti intézkedés (57. §.)
 5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása (57. §.)
 6. Indítványok az alapszabály 48. §. értelmében.
- Megjegyzés az alapszabály 52. és 53. §§. értelmében. Minden részvényes tag kéri, ki szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által (ki csak részvényes lehet) gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeit szolvénnyel együtt az intézet helyiségében az e végre kirendelt közönségtől elismervény mellett letenni.

Figyelmeztetés.

Minden részvényes kéri, az alapszabály 52., 53. §. értelmében és annak a megjegyzésben tett kivonata szerint eljárni, mert a gyűlés napján egyáltalában letéti részvények nem fogadtatnak el.

(19. 3—3)

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.

Urakalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényfaj. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Á. a 6 ft.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Diócsemeték.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely minden az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznosra fordítanák. Városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglalnak, melyek minde kinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

(22. 1—10.)

u. p. Székelyhid.